

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-3-67-52>

УДК [796.05+796.3]:378

Ільчишина В.В.

Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету

РОЗВИТОК ТЕХНІКИ У БАСКЕТБОЛІСТІВ ЗА РАХУНОК СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. Тенденція до зростання швидкості ігрових дій, активізації дій у грі різко підвищила вимоги до оснащення баскетболістів і якості виконання ними різних прийомів. Знайти нові засоби підготовки баскетболістів можна лише за умови поєднання зусиль тренерів та науковців. Під час аналізу літературних джерел виявленні сучасні технології, такі як: поліграфічні посібники, навчальні відеофільми та мультиплікаційні фільми. Використання яких забезпечить образне уявлення елементів техніки баскетболу у спортсмена та допоможе швидше оволодіти ними. Удосконалюючи техніку гравця потрібно брати до уваги сучасні технології, які сприятимуть відображенню різних специфічних елементів та дозволять акцентувати увагу на певні особливості техніки у грі баскетбол.

Ключові слова: елементи техніки, сучасні технології, баскетбол, гравець, образне уявлення.

Ilchyshyna Viktoriia

Vinnytsia Institute of Trade and Economics of
Kyiv National University of Trade and Economics

DEVELOPMENT OF TECHNIQUES BASKETBALL PLAYERS ACCORDING TO THE CONDITIONS OF MODERN TECHNOLOGIES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Summary. The tendency to increase the speed of gaming activities has sharply increased the requirements for the quality of performance of various methods of basketball players. Contemporary basketball requires new quest for training techniques. When learning the elements of techniques in basketball, it is important to have a clear understanding of the implementation of a complex of movements. For this use a figurative representation. However, it is often difficult to formulate players with a clear idea of this or that element of basketball. First of all, due to the speed of their implementation. There fore, the display of the technique of any reception by athletes of high qualification does not always give the desired effect. Because the speed of execution does not allow to understand the details. For solving this problem, static and dynamic models of sports equipment elements are required. Usually drawings, videograms, diagrams are used. It is possible to find new methods of training basketball players only if the efforts of coaches and scientists are combined. As a result of the analysis of literary data, the main directions of application of modern technologies for the development of the development of the elements of technology in basketball were identified: the creation of polygraph manuals reflecting the implementation of various techniques of technology; the use of video films to provide a dynamic visualization of the biomechanical features of engineering elements; creating cartoons that allow you to focus on certain features of the techniques. The use of which will provide a graphic representation of the elements of basketball technique at the athlete and will help them to master them faster. By refining the player's technique, it is necessary to take into account modern technologies that will facilitate the display of various specific elements and will allow you to focus on certain features of the technique in the basketball game.

Keywords: elements of technique, modern technologies, basketball, basketball player, figurative representation.

Постановка проблеми. Системний розвиток сфери фізичної культури і спорту в Україні визначають значимість постійного пошуку нових методик навчання, які характеризуються значним розширенням класу задач, елементом яких є особистість спортсмена. Зазначена специфіка робить надзвичайно актуальною розробку шляхів персоналізації управління системою підготовки в командно-ігрових видах спорту [10, с. 19–20]. Сучасний баскетбол вимагає нових пошуків методик тренування. Знайти нові засоби підготовки баскетболістів можна лише за умови поєднання зусиль тренерів та науковців.

При навчанні елементам техніки в баскетболі, важливе значення має чітке осмислення виконання комплексу рухів, для цього використовують образне уявлення [5, с. 60]. Однак сформувані у гравців чітке уявлення про той або інший елемент баскетболу часто буває складно, в першу чергу в зв'язку з швидкістю їх виконання. Тому показ техніки виконання будь-якого прийому спортсменами високої кваліфікації не

завжди дає потрібний ефект, оскільки швидкість виконання не дозволяє усвідомити деталей. Для вирішення даної проблеми необхідні статичні і динамічні моделі елементів спортивної техніки. Зазвичай використовують малюнки, відеограми, схеми [8, с. 58–59].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останні роки накопичений великий теоретичний і експериментальний матеріал з питань, пов'язаних із розвитком та удосконаленням техніки гри у баскетбол. Козина Ж.Л. [8, с. 64] для вивчення елементів техніки у ігрових видах спорту пропонує використовувати метод технічного та художнього моделювання. Горбуля В.О. [4, с. 220] у своїх дослідженнях рекомендує використовувати метод контрольних тестів різних елементів техніки у баскетболі, таких як: пересування в захисній стійці 100 м; передача м'яча в стіну двома руками від грудей і однією від плеча за 30 с; штрафні кидки, із 30 кидків; 40 кидків з різних точок; кидки в стрибку «маятник», кількість влучань за 1 хв.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Однак в даний час, не дивлячись на наявність інформаційних можливостей для образного уявлення елементів техніки в баскетболі, все ще потребує пошуків сучасних технологій.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є виявлення сучасних технологій для розвитку елементів техніки у баскетболістів в ЗВО.

Методи дослідження. Аналіз і узагальнення літературних джерел та даних Internet з питання розвитку техніки у баскетболістів за рахунок сучасних технологій у ЗВО.

Виклад основного матеріалу. В результаті аналізу літературних даних були виділені основні напрямки застосування сучасних технологій для забезпечення розвитку елементів техніки в баскетболі:

- створення поліграфічних посібників, що відображають виконання різних прийомів техніки;
- застосування відеофільмів для забезпечення динамічної наочності біомеханічних особливостей елементів техніки;
- створення мультиплікаційних фільмів, що дозволяють акцентувати увагу на певні особливості техніки.

Для підготовки поліграфічних посібників застосовується відеозйомка технічних прийомів виконана баскетболістами високої кваліфікації з подальшою комп'ютерною обробкою даних. Матеріали знімаються за допомогою відеокамери, потім переводяться в комп'ютер за допомогою TV тюнера. Відеоматеріали розкладаються на кадри за допомогою «Adobe Premier». Після цього вибираються потрібні кадри, і видаляється фон за допомогою програми «Adobe Photoshop». Видалення фону робиться з метою забезпечення контрастності і кращого наочного сприйняття технічних елементів. Створені таким чином відеограми можуть видаватися кожному спортсмену на необмежений термін. У збільшеному форматі

отримання такої допомоги можна розвішувати перед спортивним залом [8, с. 58].

Створення навчальних мультфільмів застосовується програма «Macromedia Flash MX 2004» – ця програма забезпечує інструментальну середу візуальної розробки мультимедійних документів, що містять анімаційну графіку, звук, відео, елементи призначеного для користувача інтерфейсу і здатних підтримувати інтерактивність. Програма призначена для створення додатків з мультимедійним змістом самого різного використання. Вона дозволяє створювати мальовані мультфільми, додавати до них відеокліпи і звук, отримані з інших джерел. Створені документи можуть експортуватися в інші програми і транслюватися в них. Застосування створених таким чином мультфільмів дозволяє наочно продемонструвати основні особливості виконання технічних елементів. Методи мультиплікації застосовуються також для ілюстрації тактичних взаємодій. Засоби наочності (відеограми, мультфільми, відеофільми) можуть застосовуватися у вільний від тренувань час [6, с. 291–292].

В даний час вчені різних галузей знань звертаються до проблеми необхідності активізації так званого «внутрішнього бачення» для досягнення успіху в роботі, творчості, при навчанні новим складним діям. На внутрішньому баченні заснований процес ідеомоторного тренування [9, с. 69–70].

Висновки. Під час аналізу літературних джерел виявленні сучасні технології, такі як: поліграфічні посібники, навчальні відеофільми та мультиплікаційні фільми. Використання яких забезпечить образне уявлення елементів техніки баскетболу у спортсмена та допоможе швидше оволодіти ними. Удосконалюючи техніку гравця потрібно брати до уваги сучасні технології, які сприятимуть відображенню різних специфічних елементів та дозволять акцентувати увагу на певні особливості техніки у грі баскетбол.

Список літератури:

1. Альмаданат А.Н. Эффективность учебных занятий по баскетболу в вузе на основе применения наглядных пособий : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Москва, 1996. 20 с.
2. Ашанин В.С. Компьютерные тесты оценки когнитивных способностей спортсменов. *Слободжанський науково-спортивний вісник*. 2002. № 5. С. 164–166.
3. Базылюк Т.А. Инновационная технология аквафитнеса с элементами баскетбола в физическом воспитании студентов : дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Киев, 2013. 216 с.
4. Горбуля В.О., Горбуля В.Б., Горбуля О.В. Дослідження технічної підготовки баскетболістів команди Запорізького національного університету. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. № 2(8). С. 217–226.
5. Гринь Л.В. Некоторые аспекты педагогического мастерства тренера-преподавателя. *Физическое воспитание студентов творческих специальностей*. 2002. № 7. С. 58–63.
6. Дунаев В.В. Самоучитель Macromedia Flash MX 2004. СПб. : Питер, 2005. С. 291–292.
7. Дышко Б.А. Современные методики биомеханических измерений: компьютеризированный динамометрический комплекс. *Теория и практика физической культуры*. 2000. № 7. С. 24–26.
8. Козина Ж.Л. Методы применения современных информационных технологий для активизации образного восприятия занимающимися элементов техники и тактики в спортивных играх. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2007. № 1. С. 58–64.
9. Коршунов А.А., Шевченко В.П. Пути оптимизации физической подготовки учащейся молодежи. *Физическое воспитание студентов творческих специальностей*. 2002. № 5. С. 65–70.
10. Спортивні ігри: навчальний посібник для студентів факультетів фізичної культури педагогічних вищих навчальних закладів: у 2 томах / Козина Ж.Л., Поярков Ю.М., Церковна О.В. та ін.; за заг ред. Ж.Л. Козіної. Харків, 2010. Т. 1. С. 19–20.
11. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практическое применение. Киев : Олимпийская литература, 2004. 808 с.

References:

1. Al'madanat A.N. (1996). Effektivnost' uchebnykh zanyatiy po basketbolu v vuze na osnove primeneniya naglyadnykh posobiy [The effectiveness of training sessions in basketball at the university through the use of visual aids] (PhD Thesis). Moscow.
2. Ashanin V.S. (2002). Komp'yuternye testy otsenki kognitivnykh sposobnostey sportsmenov [Computer tests assess the cognitive abilities of athletes]. *Slobozhansky Scientific and Sport Herald*, vol. 5, pp. 164–166.
3. Bazylyuk T.A. (2013). Innovatsionnaya tekhnologiya akvafitnesa s elementami basketbola v fizicheskom vospitanii studentok [Innovative Technology of Aquafitness With the Elements of Basketball in Education of Students (Girls)] (PhD Thesis). Kiev : Natsional'nyy universitet fizicheskogo vospitaniya i sporta Ukrainy.
4. Horbulia V.O., Horbulia V.B., Horbulia O.V. (2012). Doslidzhennia tekhnichnoi pidhotovky basketbolistiv komandy Zaporizkoho natsionalnogo universytetu [Research of technical training of basketball players of the Zaporizhzhya National University team]. *Bulletin of the Zaporizhzhya National University*, vol. 2, no 8, pp. 217–226.
5. Grin' L.V. (2002). Nekotorye aspekty pedagogicheskogo masterstva trenera-prepodavatelya [Some aspects of the teacher's pedagogical skills]. *Physical education of students of creative specialties*, no 7, pp. 58–63.
6. Dunaev V.V. (2005) Samouchitel' Macromedia Flash MX 2004 [Flash tutorial MX 2004]. SPb. : Piter. (in Russian)
7. Dyshko B.A. (2000). Sovremennye metodiki biomekhanicheskikh izmereniy: komp'yuterizirovannyi dinamometricheskii kompleks [Modern methods of biomechanical measurements: a computerized dynamometer complex]. *Theory and practice of physical culture*, vol. 7, pp. 24–26.
8. Kozina Zh.L. (2007). Metody primeneniya sovremennykh informatsionnykh tekhnologiy dlya aktivizatsii obraznogo vospriyatiya zanimayushchimisya elementov tekhniki i taktiki v sportivnykh igrakh [Methods of application of modern information technologies for the activation of the figurative perception of the elements of technology and tactics involved in sports games]. *Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sports*, vol. 1, pp. 58–64.
9. Korshunov A.A., Shevchenko V.P. (2002). Puti optimizatsii fizicheskoy podgotovki uchashchetsya molodezhi [Ways to optimize the physical training of students]. *Physical education of students of creative specialties*, vol. 5, pp. 65–70.
10. Kozina Zh.L., Poiarkov Yu.M., Tserkovna O.V. (2010). Sportyvnie ihry: navchalnyi posibnyk dlia studentiv fakultetiv fizichnoi kultury pedahohichnykh vyshchykh navchalnykh zakladiv: u 2 tomakh [Sports games: a textbook for students of faculties of physical education of pedagogical higher educational institutions: in 2 volumes]. Kharkiv, T. 1, pp. 19–20.
11. Platonov V.N. (2004). Sistema podgotovki sportsmenov v olimpiyskom sporte. Obshchaya teoriya i ee prakticheskoe primeneniye [The system of training athletes in the Olympic sport. General theory and its practical application]. Kiev : Olympic literature. (in Russian)